

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen

BESLUT
 2012-09-03
 Meddelat i Stockholm

Mål nr
 15088-12
 Enhet 12

SÖKANDE

Nammo Vanäsverken AB
 Box 4
 546 23 Karlsborg

MOTPART

Försvarsmakten
 107 85 Stockholm

SAKEN

Överprövning av en upphandling

KONKURRENSVERKET	
2012 -09- 0 3	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

BESLUT

Förvaltningsrätten avvisar ansökan.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut av den 18 juli 2012 upphör härigenom att gälla.

Dok.Id 272322

Postadress
 115 76 Stockholm

Besöksadress
 Tegelluddsvägen 1

Telefon
 08-561 680 00

E-post:
 forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax
 08-561 680 01

Expeditionstid
 måndag – fredag
 09:00-15:00

BAKGRUND, YRKANDEN M.M.

Försvarsmakten genomför en upphandling av ammunition. Upphandlingen sker via NAMSAs (NATO (North Atlantic Treaty Organisation) Maintenance and Supply Agency). NAMSAs har sedan den 1 juli 2012 slagits samman med två andra serviceenheter vid NATO och benämns numera NSPA (NATO Support Agency). Organisationen kommer dock i detta beslut fortsättningsvis ändå att benämnas NAMSAs.

Nammo Vanäsverken AB ansöker om överprövning av upphandlingen med yrkande att förvaltningsrätten

- i första hand ska förordna att upphandlingen ska göras om med användande av ett annonserat förfarande enligt lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, LUFSS,
- i andra hand ska besluta att ingångna avtal är ogiltiga och
- i tredje hand ska förklara avtalet mellan Försvarsmakten och NAMSAs ogiltigt.

Nammo Vanäsverken AB har även framställt interimistiska yrkanden samt yrkande om att förvaltningsrätten ska förelägga Försvarsmakten att tillhandahålla ett "memorandum of understanding", de beslut Försvarsmakten fattat innebärande att NAMSAs givits uppdrag att genomföra upphandlingen i fråga samt ingångna avtal mellan Försvarsmakten och NAMSAs avseende villkoren för inköp av aktuell ammunition.

Till stöd för sin ansökan uppger bolaget bl.a. följande.

Sverige har rätt att som partnerskapsland i Partnerskap för Fred använda NAMSAs för viss anskaffning. Av allt att döma tycks dock här aktuell upphandling ha påbörjats efter ikraftträdandet av LUFSS, varför det regelverket torde vara tillämpligt. Enbart Försvarsmaktens uppgift om när upphandlingen påbörjats kan inte läggas till grund för att avgöra vilken lagstiftning

som är tillämplig. Försvarmakten har dessutom i tidigare korrespondens med Nammo Vanäsverken AB hänvisat till LUFSS som utgångspunkt för upphandlingsskyldigheten. Försvarmakten tycks genom hänvisningen mena att sättet att upphandla via NAMSA sker på motsvarande sätt.

Undantagsbestämmelserna för upphandlingar enligt internationella regler är inte tillämpliga vare sig enligt LUFSS eller lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU. Bakgrunden till undantagen är att internationella organisationer, endast medlemsstater, kan omfattas av upphandlingsdirektivet. Undantagen är därför endast tillämpliga när organisationen som sådan upphandlar för egen del eller för flera olika stater som gör ett gemensamt inköp. Undantagen har inte tillkommit för att en medlemsstat – om inte förutsättningarna för gemensamma upphandlingar inom organisationerna är uppfyllda – ska kunna underlåta att tillämpa direktivet eller som här den svenska upphandlingslagstiftningen. Den aktuella upphandlingen omfattas inte av andra bestämmelser än LUFSS alternativt LOU. Sverige är inte heller medlem i den aktuella organisationen och har inte deltagit i överenskommelse med denna, något som krävs för att undantag ska kunna åberopas. Det är dessutom den upphandlande myndigheten som har bevisbördan för undantagets tillämplighet, så även på försvarsområdet. Någon sådan bevisning har inte åberopats.

Försvarmakten bestrider bifall till Nammo Vanäsverken AB:s ansökan. Till stöd för sin talan uppger myndigheten bl.a. följande.

Arbetet med upphandlingen påbörjades i augusti 2011. Redan tidigt i arbetet förelåg den principiella inriktningen att myndigheten skulle ta hjälp med upphandlingen av NAMSA. Formellt beslut om att låta genomföra upphandlingen med stöd av NAMSA fattades vid försvarmaktens högkvarter i två delbeslut, det första den 15 september 2011 och det andra den 3 november samma år. NAMSA har ingått avtal med ett företag om

leverans till Försvarsmakten avseende en del av upphandlingen. Utvärdering av anbud pågår i andra delar. NAMSA genomför upphandlingar enligt NAMSA:s Procurement Regulations. Det övergripande syftet med dessa regler är att genomföra upphandlingar öppet och i full konkurrens. Reglerna innehåller precis som den svenska upphandlingslagstiftningen tämligen detaljerade bestämmelser om annonsering, inlämnande av anbud, utvärdering av anbud, tilldelning av kontrakt m.m. Reglerna uppfyller således de grundläggande EU-rättsliga principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens osv. Försvarsmakten har utgått från att överlämnande av upphandlingen till en internationellt etablerad organisation med egna väl utvecklade upphandlingsregler och med vilken Sverige har ett avtalat samarbete kan ske utan att komma i konflikt med den svenska upphandlingslagstiftningen.

Som framgår ovan påbörjades upphandlingen redan efter sommarsemesterna 2011. Vid denna tidpunkt var LOU tillämplig, inte LUFSS. LOU gäller dock inte för upphandlingar som omfattas av andra bestämmelser och görs enligt upphandlingsförfaranden som överenskommit i en internationell organisation. De ovan angivna NAMSA:s Procurement Regulations utgör ett sådant upphandlingsförfarande.

Förvaltningsrätten har genom beslut den 18 juli 2012 interimistiskt förordnat att Försvarsmakten inte får ingå avtal avseende upphandlingen innan något annat bestämts av domstolen.

SKÄL FÖR BESLUTET

Försvarsmakten har inte gjort gällande att någon annan organisation än den egna ska anses vara upphandlande myndighet. Frågan är således inte tvistig varför förvaltningsrätten övergår till prövningen av vilka bestämmelser som är tillämpliga.

LUFS trädde i kraft den 1 november 2011 och ska enligt ikraftträdandebestämmelse inte tillämpas på upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet. I förarbetena till lagstiftningen (se prop. 2010/11:150 s. 332) anges i denna fråga bl.a. följande.

En upphandling får anses påbörjad när den upphandlande myndigheten beslutat om vilket upphandlingsförfarande som ska tillämpas eller senast när myndigheten genom annons eller på annat sätt beslutat att begära in anbud.

Av handlingarna i målet framgår inte annat än att Försvarsmakten inledde arbetet med upphandlingen redan i augusti 2011 och att myndigheten i vart fall delvis fattat formellt beslut om att upphandlingen skulle ske via NAMSA redan i september samma år. Några skäl att ifrågasätta riktigheten i dessa uppgifter har inte framkommit. Förvaltningsrätten anser mot den bakgrunden att upphandlingen i sin helhet får anses ha påbörjats före den 1 november 2011. LUFS är därmed inte tillämplig.

Eftersom LUFS inte är tillämplig på den aktuella upphandlingen är LOU det, förutsatt att det inte föreligger något undantag från den lagens tillämpningsområde. I 1 kap. 5 § tredje punkten LOU anges att lagen inte gäller upphandlingar som omfattas av andra bestämmelser och som görs enligt upphandlingsförfaranden som har överenskommit i en internationell organisation. Undantaget avser särskilda upphandlingsförfaranden i en internationell organisation, t.ex. Världsbanken eller Internationella valutafonden (Se Karnov Internet, LOU 1 kap. 5 § not 5, Eskil Nord, den 30 augusti 2012).

NAMSA är enligt förvaltningsrättens mening en sådan internationell organisation som avses i 1 kap. 5 § LOU (jfr här prop. 2010/11:150 s. 160 angående motsvarande begrepp i LUFS vari NATO anges vara en internationell organisation). Upphandlingar som NAMSA företar omfattas av andra bestämmelser än de som anges i LOU och görs enligt förfaranden

som har överenskommit i den organisationen. Förvaltningsrätten finner mot denna bakgrund att upphandlingen omfattas av undantaget i 1 kap. 5 § LOU och att därmed inte heller LOU är tillämplig på upphandlingen.

Eftersom varken LUFSS eller LOU är tillämplig på upphandlingen i fråga och upphandlingen sker via ett förfarande som har överenskommit i NAMSA, saknar förvaltningsrätten laglig behörighet att överpröva upphandlingen i enlighet med Nammo Vanäsverken AB:s ansökan. Ansökan och de i denna närmare specificerade yrkandena ska därför avvisas.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut av den 18 juli 2012 upphör genom detta beslut att gälla.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU)

Göran Wickström
rådman

Föredragande har varit Håkan Jöngren

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU